

Examen AA

Audit & Assurance II

DATUM: 16 januari 2025
TIJD: 10.30 uur – 12.30 uur

Belangrijke informatie:

- Dit examen bestaat uit 5 pagina's inclusief voorblad en telt 8 opgaven. Controleer of dit examen compleet is!
- Lees de vragen eerst rustig door voordat u antwoord geeft.
- Motiveer steeds uw antwoord. Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend.
- Geef niet meer antwoorden dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld drie redenen worden gevraagd en u geeft er meer dan drie, dan worden alleen de eerste drie gegeven antwoorden beoordeeld.
- De puntenverdeling per vraag is weergegeven. U dient 55 punten of meer te behalen om te slagen voor dit examen.

Hulpmiddelen:

- HRA 2024 (eerdere versies op eigen risico)

Veel succes toegewenst!

Puntenverdeling:

Vraag 1	10 punten
Vraag 2	15 punten
Vraag 3	15 punten
Vraag 4	10 punten
Vraag 5	15 punten
Vraag 6	15 punten
Vraag 7	10 punten
Vraag 8	10 punten
Totaal	<u>100 punten</u>

Disclaimer:

Bij de totstandkoming van dit examen is gebruik gemaakt van openbare informatie. Deze opgave is fictief en samengesteld voor onderwijsdoeleinden. Elke overeenkomst met de werkelijkheid berust op zuiver toeval.

Het Zonnetje BV

Het Zonnetje BV is een technisch installatiebedrijf dat zich heeft gespecialiseerd in de handel en installatie van zonnepanelen, omvormers, thuisbatterijen en warmtepompen. Het Zonnetje BV werd opgericht in 2012 en is, na een explosieve groei, vanaf 2017 controleplichtig geworden. Het hoofdkantoor en het centrale magazijn van Het Zonnetje BV zijn gevestigd in Arkel. Daarnaast beschikt zij over een eigen opslagloods in de haven van Rotterdam.

Tot en met 2022 is sprake geweest van een gestaag groeiende omzet en uitstekende resultaten. Vanaf 2023 is er sprake van een daling in omzet, marge en resultaat. In 2023 werd een kleine winst geboekt. Door de oorlog in de Oekraïne zijn de inkoopkosten en de containerkosten fors gestegen en de marges fors gedaald. Ook de loonkosten zijn in Nederland in 2023 en 2024 met meer dan 10% gestegen. Door de concurrentie op de markt lukt het niet om de toegenomen kosten door te berekenen naar de consument. Veel branchegenoten gaan failliet en de markt wordt overspoeld met aanbiedingen tegen afbraakprijzen. Wat ook niet helpt is een in de ogen van de directie van Het Zonnetje onbetrouwbare overheid (versoering salderingsregeling, wegenbelasting voor elektrische auto's, afschaffen subsidies op duurzaamheid, betalen voor teruglevering stroom aan het net, etc.). Zwalkend overheidsbeleid is in de ogen van de directie verantwoordelijk voor een terughoudende consument en daardoor een fors dalende vraag naar producten van het Zonnetje BV. Het jaar 2024 is dan ook afgesloten met de laagste omzet sinds de oprichting van het Zonnetje BV en met als gevolg een dramatisch groot verlies. Er is duidelijk sprake van een neerwaartse trend.

Bij Het Zonnetje BV zijn inmiddels 80 personen werkzaam, waarvan bijna de helft op basis van een tijdelijk arbeidscontract. Voor het installeren van de zonnepanelen maakt Het Zonnetje BV uitsluitend gebruik van lokale installateurs.

Onder de directie die bestaat uit een commercieel en een technisch directeur, ressorteren de afdelingen inkoop, opslag & logistiek, verkoop, calculatie & planning en ICT & controlling.

Inkoop

De commercieel directeur sluit de inkoopcontracten af met de producenten van zonnepanelen, thuisbatterijen, warmtepompen en omvormers (installaties waarmee de zonne-energie wordt omgezet in elektriciteit). De omvormers worden ingekocht bij Europese producenten. Het overige installatiemateriaal zoals kabels en bevestigingsmaterialen wordt op voorraad gehouden en besteld bij vaste, binnenlandse, leveranciers zodra de minimumvoorraad is bereikt.

Alle leveranciers van de zonnepanelen, thuisbatterijen en warmtepompen zijn gevestigd in China. De commercieel directeur heeft voor 2024 naar zijn mening een zeer gunstige inkoopprijs in Amerikaanse dollars bedongen onder voorwaarde van een minimum afname. Indien in 2025 blijkt dat deze minimumafname niet is gerealiseerd volgt een forse (materiële) boete.

Na een tijdelijke importheffing op Chinese producten in augustus 2024 zijn er sinds september 2024 door de Europese Unie afspraken gemaakt met China over minimumprijzen en een maximale hoeveelheid zonnepanelen, thuisbatterijen en warmtepompen die vanaf september 2024 de EU binnen mogen komen.

Opslag & logistiek

De goederen uit China worden per schip in zeecontainers aangevoerd in Rotterdam en na keuring opgeslagen in de eigen opslagloods in Rotterdam of in het magazijn in Arkel. Tijdens het transport over zee raakt gemiddeld 10% van de goederen beschadigd en onbruikbaar. De beschadigde goederen worden voor ongeveer 20% van de inkoopwaarde verkocht aan een opkoper die de grondstoffen hergebruikt. Het risico van beschadiging tijdens transport is voor rekening van Het Zonnetje BV en is niet verzekerd. De afdeling opslag & logistiek verzorgt het transport vanaf Rotterdam naar het magazijn in Arkel en/of de afnemers met eigen transportmiddelen. De voorraden worden per artikelsoort en locatie geregistreerd tegen inkoopwaarde.

Vooruitlopend op de op handen zijnde importhoefting heeft Het Zonnetje BV in juli 2024 een grote partij zonnepanelen, thuisbatterijen en warmtepompen ingekocht, die wegens plaatsgebrek in de eigen magazijnen, zonder keuring zijn in de voorraadadministratie zijn opgenomen en zijn opgeslagen in 50 zeecontainers op een gehuurd terrein in Rotterdam. Wegens tijdgebrek staan deze zeecontainers ten tijde van de afronding van de controle over 2024 nog steeds op het gehuurde terrein en zijn de goederen nog niet gekeurd.

Verkoop

De afdeling verkoop brengt, op basis van de door de afdeling calculatie en planning vervaardigde voorcalculaties, offertes uit voor de installaties. Deze worden zowel geleverd aan particulieren als aan ondernemers. De offerteprijs is onder meer afhankelijk van het aantal te plaatsen zonnepanelen, thuisbatterijen en warmtepompen, het aantal omvormers, en de bereikbaarheid en soort locatie waar de zonnepanelen geplaatst moeten worden. Verder kan de klant tegen meerprijs kiezen voor donkere in plaats van blauwe panelen en voor een betere kwaliteit omvormer. Het Zonnetje BV geeft 10 jaar garantie op de panelen en, afhankelijk van de kwaliteit, 5 of 10 jaar op de omvormers.

Calculatie & planning

De afdeling calculatie en planning stelt voor elke uit te brengen offerte een voorcalculatie op. Hierbij wordt onder meer gebruik gemaakt van satellietbeelden om vast te stellen hoeveel zonnepanelen geplaatst kunnen worden, wat het verwachte rendement is en of er belemmeringen zijn ten aanzien van de bereikbaarheid van de locatie die leiden tot meerwerk bij de installatie. Na acceptatie van een offerte verzorgt deze afdeling de planning. Daarbij worden opdrachten verstrekt aan lokale installateurs voor het installeren- en aan de afdeling opslag & logistiek voor het afleveren van de zonnepanelen, omvormers en het installatiemateriaal. Daarnaast houdt de afdeling calculatie en planning toezicht op de kwaliteit van het installatiewerk en autoriseert zij de facturen van de installateurs nadat de installatie heeft plaatsgevonden.

ICT & controlling

De logistieke en de financiële administratie worden gevoerd met behulp van een geavanceerd specifiek voor Het Zonnetje BV ingericht ERP pakket met decentrale gegevensinvoer op de afdelingen. De afdeling ICT & controlling verzorgt maandelijks rapportages waarbij de actuele cijfers worden vergeleken met de begroting en de belangrijkste afwijkingen worden geanalyseerd. Voor het voortbestaan van Het Zonnetje BV is een betrouwbaar en adequaat werkend ERP systeem cruciaal.

Actuele ontwikkelingen

Begin 2025 heeft de huisbankier aangegeven een gesprek te willen hebben met de directie over de voortzetting van het verstrekte krediet en de voorwaarden daarbij. Enerzijds omdat de solvabiliteit van Het Zonnetje BV in 2023 en 2024 beneden de in het kredietarrangement afgesproken limiet van 20% zit en anderzijds omdat de huisbankier het risicoprofiel van de onderneming door de recente ontwikkelingen te hoog acht.

Accountant

Trust Accountants is vanaf de oprichting van Het Zonnetje BV aangesteld als huisaccountant. Trust Accountants is een middelgrote accountantsorganisatie en zij hebben in totaal vier vestigingen in Noord-Brabant en Limburg. In zijn totaliteit zijn er 120 medewerkers werkzaam bij Trust Accountants. Zij biedt een breed scala aan van werkzaamheden onder andere het uitvoeren van controleopdrachten, uitvoeren van samenstellingsopdrachten, adviesopdrachten, fiscaaladvies opdrachten, corporate finance. Tot de jaarrekening 2017 verzorgde Trust Accountants alleen de samenstelling van de jaarrekening, de loonadministratie en de fiscale aangiftes voor de rechtspersoon. Vanaf boekjaar 2017 wordt daarnaast tevens de wettelijk verplichte jaarrekeningcontrole uitgevoerd. Mevrouw Solar RA is vanaf het begin de eindverantwoordelijke accountant voor de jaarrekeningcontrole bij Het Zonnetje BV. Het voornemen is om de jaarrekeningcontrole van boekjaar 2024 voor de zomer 2025 af te ronden en te voorzien van een controleverklaring. Een euforisch moment voor mevrouw Solar RA, dit wordt namelijk haar jubileumjaar. Het jaar 2025 is het 10^e jaar dat zij als controlerend accountant staat ingeschreven in het register.

Einde casus

Vraag 1 (10 punten)

Beschrijf en motiveer welke afwegingen door accountantsorganisatie Trust Accountants en mevrouw Solar RA aanvullend zijn gemaakt bij de opdrachtcontinuatie van de jaarrekeningcontrole 2024 bij Het Zonnetje BV. Hierbij mag uitgegaan worden dat in het verleden al een passende maatregel is genomen voor mogelijke samenloop van dienstverlening. Verwijs in het antwoord naar relevante wet- en regelgeving.

Vraag 2 (15 punten)

- a. Beschrijf en motiveer vijf aanwijzingen waaruit opgemaakt kan worden dat de continuïteit van Het Zonnetje BV in het geding is.
- b. Beschrijf de werkzaamheden die die accountant moet uitvoeren indien er twijfel is ontstaan over de mogelijkheden van de entiteit om haar continuïteit te handhaven. Verwijs daarbij naar de relevante paragrafen van NV COS.

Vraag 3 (15 punten)

Noem **vijf** casus specifieke inherente risico's voor de jaarrekeningcontrole. Geef tevens aan voor welke post van de jaarrekening het risico bestaat en op welke controledoelstelling het inherente risico betrekking heeft.

Vraag 4 (10 punten)

Benoem, per genoemd risico uit vraag 2, **één preventieve** en **één repressieve** interne beheersingsmaatregel om deze risico's te mitigeren.

In de inleidende tekst is de volgende passage te lezen: *‘Vooruitlopend op de op handen zijnde importheffing heeft Het Zonnetje BV in juli 2024 een grote partij zonnepanelen, thuisbatterijen en warmtepompen ingekocht, die wegens plaatsgebrek in de eigen magazijnen, zonder keuring zijn opgeslagen in 50 zeecontainers op een gehuurd terrein in Rotterdam. Wegens tijdgebrek staan deze zeecontainers ten tijde van de afronding van de controle over 2024 nog steeds op het gehuurde terrein en zijn de goederen nog niet gekeurd.*

Vraag 5 (15 punten)

Geef gemotiveerd aan welke controledoelstellingen de accountant zal onderkennen en welke gevolgen de beschreven situatie heeft voor de uit te voeren werkzaamheden.

Vraag 6 (15 punten)

De installatie van zonnepanelen zijn de afgelopen jaren verantwoordelijk voor gemiddeld 40% van de omzet van Het Zonnetje BV.

- a. Wat zijn de doelstellingen van de controle op de verkoopopbrengsten van zonnepanelen. Zorg ervoor dat het antwoord ook casus specifiek is uitgewerkt.
- b. Welke minimale interne beheersingsmaatregelen moeten bij Het Zonnetje BV ingeregeld zijn zodat de accountant in staat is om een volledigheidscntrole op de verkoopopbrengsten zonnepanelen uit te voeren.

Vraag 7 (10 punten)

Een accountant zal bij de planning en voorbereiding van zijn controle risico's proberen te identificeren die voortkomen uit het gebruik van IT en General IT Controls (GITC).

- a. Benoem vier voorbeelden van risico's die voortkomen uit het gebruik van IT. Verwijs naar de relevante Standaard in de HRA (bijlage, paragraaf) waar deze risico's beschreven staan.
- b. Benoem 4 General IT Controls (GITC) die doorgaans worden geïmplementeerd en door de accountant worden overwogen bij het verwerven van inzicht in GITC. Maak in uw antwoord onderscheid tussen GITC bij toegang- en wijziging beheer. Verwijs daarbij naar de Standaard in de HRA (paragraaf, bijlage) waar dit specifiek is uitgewerkt.

Vraag 8 (10 punten)

Werk onderstaande aantekeningen af als accountant verantwoordelijk voor afronding van de accountantscontrole 2024.

- a. Geef aan welke werkzaamheden de accountant zal uitvoeren, en
- b. Geef per aantekening aan wat de mogelijke consequenties zijn voor de strekking van de controleverklaring bij het niet wijzigen van de conceptjaarrekening 2024 door de directie.

Aantekening 1

Bij één van de door Het Zonnetje BV verkochte installaties is op nieuwjaarsdag 2025 kortsluiting ontstaan met tot gevolg een uitslaande brand tot gevolg. Het Zonnetje BV is door de rechtsbijstandsverzekering van de afnemer aansprakelijk gesteld voor de schade die bijna 600.000 euro (materieel belang) bedraagt. De directie van Het Zonnetje BV bestrijdt de claim en wil deze zo nodig verhalen op de installateur of de Chinese leverancier. De directie is dan ook niet van plan hier in de jaarrekening iets mee te doen.

Aantekening 2

Bij de controle van de voorraad in de 50 zeecontainers werd een aanzienlijk voorraadverschil geconstateerd, een tekort van 203 zonnepanelen, 37 thuisbatterijen en 178 warmtepompen. Door de administratie kon niet meer achterhaald worden hoe dit verschil is ontstaan. In de voorraadadministratie is dit verschil als derving verwerkt. De financiële impact is van materieel belang en diepgaande betekenis.

Einde toets